

1 mei 2017

Law Alert

Pensioenrecht

Raad van toezicht verplicht gesteld voor grote(re) ondernemings- pensioenfondsen

Bent u klaar voor de omvorming van
visitatiecommissie naar raad van toezicht?

Raad van toezicht op korte termijn verplicht gesteld voor grote(re) ondernemingspensioenfondsen

De Verzamelwet pensioenen 2017 is op 7 februari 2017 door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer gestuurd. Eén van de beoogde wijzigingen ziet op het vervangen van de visitatiecommissie door een raad van toezicht bij ondernemingspensioenfondsen die een beheerd vermogen hebben van € 1 miljard of meer en die niet volledig verzekerd zijn.

Dit is een belangrijke wijziging op de huidige situatie. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 juli 2017.

Huidige situatie

In de Pensioenwet wordt momenteel voor het intern toezicht bij pensioenfondsen onderscheid gemaakt tussen ondernemingspensioenfondsen en bedrijfstakpensioenfondsen.

Ondernemingspensioenfondsen met een paritair of een onafhankelijk bestuur mogen het intern toezicht vormgeven door middel van een Raad van Toezicht of een jaarlijkse visitatie door een visitatiecommissie.

In de praktijk is door ondernemingspensioenfondsen vaak gekozen voor een visitatiecommissie.

Situatie vanaf 1 juli 2017

Met ingang van (waarschijnlijk) 1 juli 2017 wordt de Pensioenwet gewijzigd en geldt voor ondernemingspensioenfondsen met een beheerd vermogen van € 1 miljard of meer dat zij het intern toezicht door middel van een raad van toezicht moeten gaan invullen. Het is dan niet meer toegestaan om te kiezen voor een jaarlijkse visitatiecommissie als intern toezicht. Deze verplichting geldt niet indien het betreffende ondernemingspensioenfonds volledig verzekerd is.

De Verzamelwet pensioenen kent geen overgangsrecht voor wat betreft de wijzigingen voor het intern toezicht, wat betekent dat per 1 juli 2017 aan de nieuwe wetgeving dient te worden voldaan.

Er is vanuit de Pensioenfederatie in een position paper met betrekking tot de Verzamelwet wel aandacht gevraagd voor een aantal situaties die uitgezonderd zouden moeten worden van deze wijziging. Hier is echter nog geen gehoor aan gegeven in het wetgevingstraject. Wij gaan er daarom vanuit dat de wijzigingen zoals die er nu liggen door zullen gaan.

Verschillen tussen visitatiecommissie en raad van toezicht

De visitatiecommissie heeft beperktere wettelijke bevoegdheden dan de raad van toezicht en kan daarom worden gezien als een lichtere vorm van intern toezicht.

De taakstelling van de raad van toezicht is ruimer dan de taakstelling van de visitatiecommissie. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde en de eisen van een behoorlijke taakvervulling voor bestuurders gelden ook voor de leden van de raad van toezicht.

Verder heeft de raad van toezicht een aantal goedkeuringsrechten bij bestuursbesluiten. Dit betreft de volgende voorgenomen besluiten tot vaststelling van:

- a. het bestuursverslag en de jaarrekening;
- b. de profielschets voor bestuurders;
- c. het beleid inzake beloningen, met uitzondering van de beloning van de raad van toezicht;
- d. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
- e. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
- f. het beleid inzake het aangaan en beëindigen van uitvoeringsovereenkomsten door een algemeen pensioenfonds; en
- g. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm.

Tevens heeft de raad van toezicht de verplichting om bij disfunctioneren van het bestuur een melding te doen aan het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan en aan de partij die bevoegd is tot benoeming van het bestuur. Wordt door de benoemende partij niet naar tevredenheid van de raad van toezicht gehandeld, dan kan de raad van toezicht een melding aan DNB doen van het disfunctioneren.

De raad van toezicht heeft verder als taak om een profielschets op te stellen voor leden van de raad van toezicht.

In tegenstelling tot leden van visitatiecommissies worden leden van de raad van toezicht door DNB vooraf getoetst op geschiktheid.

Actie nemen is van belang

De datum van 1 juli 2017 ligt erg dichtbij. Ook als er wel overgangsrecht komt en invulling per 1 januari 2018 nodig zou zijn, is actie nu al gewenst. Het wordt een uitdaging om tijdig aan de eisen voor de raad van toezicht te voldoen. Rekening houdend met een werving/selectieproces en toetsingsprocedure bij DNB. Het is daarom van belang om zo snel als mogelijk het proces tot omvorming van de visitatiecommissie naar een raad van toezicht in gang te zetten.

De volgende aandachtspunten zijn daarbij in ieder geval van belang:

1. Invulling Raad van Toezicht.
Hoe wordt de raad van toezicht ingevuld. Met de leden van de huidige visitatiecommissie, of nieuw aan te trekken leden? In dit kader is van belang of de huidige leden van de visitatiecommissie voldoen aan de geschiktheidseisen en door DNB worden/zijn goedgekeurd.
2. Opstellen profielschets leden Raad van Toezicht.
Voor de leden van de raad van toezicht dient een profielschets opgesteld te worden, waaraan de leden van de raad van toezicht dienen te voldoen. Dit geldt zowel van nieuw te werven als invulling van de Raad van Toezicht met bestaande visitatie leden.
3. Werving en selectie leden Raad van Toezicht.
Als gekozen wordt voor nieuw aan te trekken leden dan zal tijdig gezocht moeten gaan worden naar kandidaten voor de raad van toezicht. Dit omdat de vraag naar leden van de raad van toezicht door deze wetwijziging toe zal nemen en interne toezichthouders een beperkt aantal nevenfuncties mogen hebben.
4. Stopzetten huidige intern toezicht afspraken.
Is er in het contract met de huidige visitatiecommissie ruimte om het contract per 1 juli 2017 te beëindigen?

Zo nee dan zal in onderling overleg gekeken moeten worden in hoeverre eerdere beëindiging van het contract mogelijk is en zo ja tegen welke eventuele exitkosten. Sowieso is het goed om te controleren of opzegtermijnen van toepassing zijn.

5. Keuzes governance.
Aanpassing van de governance van het pensioenfonds. De taken en bevoegdheden van de raad van toezicht zijn uitgebreider dan die van de visitatiecommissie. Bovendien heeft het pensioenfonds de mogelijkheid om de raad van toezicht extra (bovenwettelijke) rechten toe te delen.
6. Aanpassen juridische documenten.
Als de invulling van de governance helder is zal een vertaalslag gemaakt moeten worden naar gewijzigde fondsdocumenten en processen binnen het pensioenfonds. Denk aan wijziging van statuten, opstellen reglement raad van toezicht, wijziging processen in het kader van goedkeuringsrechten raad van toezicht, benoeming en ontslagprocedures aanpassen.
7. Besluitvorming.
In dit kader is van belang dat de besluitvorming met betrekking tot de overgang/overdracht van visitatiecommissie naar raad van toezicht op de juiste wijze wordt gedaan.
8. Keuze verslaglegging over 2017.
Omdat 1 juli 2017 midden in het boekjaar valt en de raad van toezicht zich nog in dient te werken, kan overwogen worden om de visitatiecommissie en de raad van toezicht samen verslag te laten uitbrengen over het jaar 2017. Dit betekent dat het contract met de visitatiecommissie nog doorloopt tot einde van 2017 en het contract met de (leden) van de raad van toezicht aanvangt per 1 juli 2017.

Uiteraard zijn wij graag bereid om verder met u mee te denken over de vertaalslag van visitatiecommissie naar raad van toezicht, of u behulpzaam te zijn bij de daadwerkelijke verankering van de raad van toezicht in uw organisatie. Wij hebben veel ervaring met governance vraagstukken als deze en kunnen u helpen bij het (her)inrichten daarvan, alsmede bij het selecteren van geschikte kandidaten voor de raad van toezicht en de voorbereidingen voor de geschiktheidstoets bij DNB.

Contactpersonen:

Harmen Pullen

T: +31 (0)6 29 08 48 63

E: harmen.pullen@hvglaw.nl

Bianca van Tilburg

T: +31 (0)6 29 08 38 12

E: bianca.van.tilburg@hvglaw.nl

HVG Law

Over HVG

HVG Law LLP (HVG Law) is een toonaangevend advocaten- en notarissenkantoor met hoogwaardige juridische dienstverlening. Onze advocaten en (kandidaat-)notarissen zijn actief op alle rechtsgebieden die voor het bedrijfsleven, aandeelhouders en overheden relevant zijn. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Brussel en New York zijn wij in staat u passende oplossingen te bieden voor al uw juridische vraagstukken. In Nederland heeft HVG Law LLP een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP en maakt onderdeel uit van het global EY Law netwerk.

hvglaw.nl

HVG Law LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335658 en is geregistreerd bij het Nederlandse handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24433164.

© 2017 HVG Law LLP

Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie aanvaardt HVG Law geen aansprakelijkheid, evenmin kunnen aan de inhoud van deze publicatie rechten worden ontleend.